Zabolotiv

var DrawingManagerData = {"mapZoom":15,"mapCenter":["48.4726317892","25.2784112126"],"mapObjects":[{"title":"Zabolotiv","type":"marker","coordinates":[["48.4723205954","25.2790635259"]]}]}; var GoogleMaps = { map: null, mapZoom: (DrawingManagerData == "" ? 4 : DrawingManagerData.mapZoom), mapCenter: (DrawingManagerData == "" ? new google.maps.LatLng(24.886436490787712, -70.2685546875) : new google.maps.LatLng(DrawingManagerData.mapCenter[0], DrawingManagerData.mapCenter[1])), existingAreas: (DrawingManagerData == "" ? "" : DrawingManagerData.mapObjects), renderedAreas: [], drawingManager: null, markerIcons: { "regular" : "http://icons.iconarchive.com/icons/icons-land/vista-map-markers/32/Map-Marker-Marker-Outside-Chartreuse-icon.png", "hovered" : "http://icons.iconarchive.com/icons/icons-land/vista-map-markers/64/Map-Marker-Marker-Outside-Azure-icon.png"}, init: function() { //Define Map Center View var mapOptions = { zoom: this.mapZoom, center: this.mapCenter, mapTypeControlOptions: { mapTypeIds: [google.maps.MapTypeId.ROADMAP,google.maps.MapTypeId.TERRAIN, google.maps.MapTypeId.SATELLITE] }, mapTypeId: google.maps.MapTypeId.TERRAIN }; this.map = new google.maps.Map(document.getElementById('map-canvas'), mapOptions); //draw existing areas this.drawExistingAreas(); }, drawExistingAreas: function() { for (var i in this.existingAreas) { //handle polygons if (this.existingAreas[i].type == "polygon") { var paths = []; for (var point in this.existingAreas[i].coordinates) { paths.push(new google.maps.LatLng (this.existingAreas[i].coordinates[point][0], this.existingAreas[i].coordinates[point][1])); } var area = new google.maps.Polygon({ paths: paths, strokeColor: '#FF0000', strokeOpacity: 0.8, strokeWeight: 2, fillColor: '#FF0000', fillOpacity: 0.35, title: this.existingAreas[i].title, type: this.existingAreas[i].type }); area.setMap(this.map); this.drawLabel(this.existingAreas[i]); } //handle markers if (this.existingAreas[i].type == "marker") { var position = new google.maps.LatLng(this.existingAreas[i].coordinates[0][0], this.existingAreas[i].coordinates[0][1]); var marker = new google.maps.Marker({ position: position, icon: GoogleMaps.markerIcons.regular, title: this.existingAreas[i].title, type: this.existingAreas[i].type }); marker.setMap(this.map); this.drawLabel(this.existingAreas[i]); } } }, drawLabel: function(object) { var marker = new MarkerWithLabel({ position: new google.maps.LatLng(object.coordinates[0][0], object.coordinates[0][1]), map: this.map, labelContent: object.title, labelAnchor: new google.maps.Point(30, 20), labelClass: "drawing_manager_read_only_label", // the CSS class for the label labelStyle: {opacity: 1}, icon: "http://placehold.it/1x1", visible: true }); } } jQuery(function() { GoogleMaps.init(); });

שם בפולנית: Zabłotów

שם בגרמנית: Sabolotiw

שם באוקראינית: Zabolotiv [Заболотів]

שם ברוסית: Заболотов [Zabolotov]

שם בעברית: זאבלוטוב

שם ביידיש: זאַבלאטאוו

היסטוריה מנהלית:

	District	Province	State	Years
	starostwo Stanislawów *powiat*;Sniatyn	Rus Voivodship)*Województwo ruskie*(*Ziemia halicka*	Polish-Lithuanian Commonwealth: Kingdom of Poland	Untill 1772
	powiat, Galicia Sniatyn	Kingdom of Galicia and *Königreich* Lodomeria ( )*Galizien und Lodomerien*	"Hapsburg Empire", since 1804 - Austrian Empire, since 1867 - Austro-Hungarian Monarchy	1772-1918
		General-Government Galitsiia	Under Russian occupation	1914-1915
		Kingdom of Galicia and *Königreich* Lodomeria ( )*Galizien und Lodomerien*	Austro-Hungarian Monarchy	1915-1918
			West-Ukrainian People's Republic	1918 - May 1919
	powiat Sniatyn	*wojewódstwo* Stanislawów	Republic of Poland	May 1919 - September 1939
		oblast' Stanislav	USSR: Ukrainian Soviet Socialist Republic	September 1939 - June 1941
	Stanislau *Kreishauptmannschaft*	Galizien *Distrikt*	Under German occupation: General *Das* Government (*Generalgouvernement für die besetzten polnischen Gebiete*	June 1941 - July 1944
		Stanislavov since *oblast'*;(Stanislaviv) 1962 renamed Ivano-Frankovsk *oblast'*(Ivano-Frankivs'k)	USSR: Ukrainian Soviet Socialist Republic	1944-91
	Снятинський р-н	*oblast'* Ivano-Frankivs'k	Republic of Ukraine	Since 1991

נתוני אוכלוסייה:

השנה	כלל האוכלוסיה	היהודים
1785	(?)	86
1880	3523	30
1890	4054	09
1900	4232	92
1910	4758	71
1921	3583	54
1931	(?)	00

קישורים חיצוניים: A City and the Dead; Zablotow Alive and Destroyed. Memorial Book of Zabolotov

הערות:
זאבלוטוב ממוקמת על הגדה הצפונית של נהר פרוט (Prut), כ 20 ק"מ מזרחית לקולומייה (Kolomyya), עם אם הדרך בין סטניסלאבוב (Frankivsk-Ivano) וצ'רנוביץ' (Chernivtsi). עיר זו נזכרת לראשונה במסמך המעיד על בניין כנסייה במקום, בידי בעלי העיר בשנת 1630. בעקבות בניין בית החרושת לטבק, הוסב המרחב החקלאי שסביבות העיר בעיקר לטבק. מפעל זה הביא לצמיחה כלכלית לחקלאי האזור, אך למעשה לא העסיק אף יהודי. בסוף המאה הי"ט עברה בעיר מסילת הרכבת שבין לבוב וצ'רנוביץ'. בראשית המאה העשרים השתוללו בעיר שתי שריפות, ב 1905, 1911, אשר כילו בתים רבים וגרמו לפגיעות בגוף.

קרא עוד...
היהודים בזאבלוטוב
היישוב היהודי בזאבלוטוב החל ככל הנראה עם הפיכתה של זאבלוטוב כעיר, וכבר בשנת 1717 יש בה כ 200 יהודים, אשר שלמו מס גולגולת של 335 זהובים. עד סוף המאה הי"ט עסקו היהודים בחכירת תעשיית משקאות חריפים (פרופינציה), בהלוואות בריבית ובניהול פיננסי של האחוזות באזור. בנוסף, יהודים סחרו בעורות, עצים, ובתוצרת חקלאית, ומלאכות שונות: חייטים, אופים, נגרים, פרוונים, סנדלרים, בנאים וייצור סבון ונרות. בנוסף היו בעיר גם מפעל זעיר לייצור מברשות, ומפעל לטוויית ציציות ובדים מפשתן. נדמה כי מערכת היחסים שבין היהודים ולא יהודים בזאבלוטוב הייתה תקינה בסך הכל, למעט חיכוכים בודדים. בשנת 1877 במהלך תהלוכה של נוצרים בעיר, חטפו כמה יהודים נערה שחשבו שהיא יהודייה מאחד הכפרים שהמירה את דתה. הזעם בקרב האיכרים הנוצרים היה רב ורק בנס נמנעו פרעות. כך גם בשנת 1903 לאחר הפוגרום בקישנוב נערכו פרעות ביהודי זאבלוטוב בטענה כי הם רצחו אישה נוצריה. זאת לאחר פעילות נמרצת של התנועה הלאומית האוקראינית שפעלה בהתמדה בבית החרושת לטבק שבעיר, ובסיוע פקידי ממשל פולניים שהפנו את זעמם של האוקראינים אל הקהילה היהודית. כמה יהודים נפצעו קשה באירוע, אך בית המשפט הוציא בסופו של דבר את התוקפים עם עונשים קלים בלבד. נסיונות נוספים לפגוע ביהודי זאבלוטוב אירעו בשנת 1931, ניסיון שנבלם בידי המשטרה המקומית, וכן התפרעות של כמה בריונים בשנת 1937. בסוף המאה ה 19 וראשית המאה ה 20 נתמנה ר' מאיר ראטה, חסיד של האדמו"ר המקומי לבית קוסוב, לראש העיר ושימש בתפקיד זה במשך שנים רבות. ראטה היה מקובל על יהודים ושאינם יהודים.
בראשית המאה ה 19 הגיע לזאבלוטוב רבי דוד הגר, בנו של ר' מנחם מנדל מקוסוב. רבי דוד ניהל בזאבלוטוב חצר חסידית, אליה נהרו חסידים ממקומות שונים, ומכתביו ערך נכדו, ר' אברהם יהושע העשל, שהיה רב העיר זאבלוטוב את הספר 'צמח דוד' (צ'רנוביץ', תרפ"ט). כאשר נפטר ר' דוד בשנת 1848 המשיכה אשתו פסי-לאה לנהוג מנהגי אדמו"ר, ולקבל פתקים (קוויטלך) ובקשות לתפילה. בנו ר' יעקב (יעקלי) המשיך לנהל את החצר תוך שהוא נוהג בגינוני מלכות, ולכהן כרב העיר עד למותו בשנת 1884. עם מותו חלה מחלוקת על ירושת כסאו, עד שהוקמו שתי חצרות חסידים בזאבלוטוב, האחת נקראה חצר 'קוסוב' בראשותו של ר' מנדלי הגר והשנייה חצר 'ויז'ניץ' בראשותו של ר' מנחם הגר, בן דודו של ר' מנדלי. המאבקים בין שתי החצרות על הנהגת העיר, הביאה את כל אחד מן הצדדים למנות רב מטעמו, ובכך הורידה את קרני שתיהן. בראשית המאה העשרים נוסד גם בזאבלוטוב סניף של ההסתדרות הציונית, ונוסד בית ספר לעברית 'שפה ברורה'.
מלחמת העולם הראשונה
בזמן המלחמה הייתה זאבלוטוב בחזית הלחימה במשך זמן רב. כתוצאה מן המצב התפרצה בעיר מגיפת טיפוס שהפילה חללים רבים והיא הוטלה בסגר. עם התגברות הקרבות ברחו רבים מיהודי זאבלוטוב, תוך שהם מפקידים את רכושם בידי שכנים אוקראינים נאמנים. בתקופת קיומה של הרפובליקה האוקראינית (1918-1919) ייצג 'הוועד הלאומי' את הקהילה היהודית, בראשותם של פעילים ציוניים. עם תום המלחמה סייעו לשיקומם של יהודי העיר ארגונים יהודיים שונים כמו ארגון הג'וינט, וארגוני סעד נוספים שפעלו בפולין. נוסף על אלו, רבים מבני העיר אשר עברו לארצות הברית, שלחו כספי תמיכה למשפחותיהם ולנאמניהם שיחלקו אותם לנזקקים. אחד מבני העיר, יששכר טוי, שהיה מחסידי קוסוב, שיפץ את מוסדות הקהילה ואף הקים בית עם, ספרייה ואולם קריאה וחדרים נוספים אשר שימשו את תנועות הנוער במקום, וסייע לקיומם של בית הספר העברי ותלמוד התורה. ענף ייצור חדש הוקם בעיר, טווית שטיחים, אשר סיפק פרנסה לכמה פועלים שכירים. ב 1935 הפסיק המפעל לייצור טבק לרכוש תוצרת מיהודים באופן גורף, והחל לרכוש תוצרת אך מן התאגיד האוקראיני. התאגדותם של הסוחרים והיצרנים היהודיים לא שינתה את המצב, ורבים איבדו את פרנסתם.
מלחמת העולם השנייה
עם פרוץ המלחמה והכיבוש הסובייטי בספטמבר 1939, הופסקה הפעילות הפוליטית והקהילתית של היהודים בזאבלוטוב. עסקים יהודיים הולאמו, בכלל זה גם דירות להשכרה, מפעלים זעירים ובתי עסק. סוחרים חויבו להתאגד, המסחר הסיטונאי חוסל לחלוטין, ואף בעלי מלאכה שונים נאלצו להתאגד עקב מחסור בחומרי גלם. חלק מן הפעילים הפוליטיים הוגלו לברית המועצות, ועל חלקם הוטלו הגבלות שונות בזכויות התנועה.
עם נסיגת סובייטים בסוף יוני 1941 הצליחו מעטים מן היהודים לברוח אל תוך ברית המועצות יחד עם יחידות הצבא האדום. בתחילת יולי 1941 נכנסו לעיר יחידות של הצבא ההונגרי, אשר החלו לחטוף יהודים לעבודות כפייה כמו גם מליציות אוקראיניות אשר התעללו ביהודים. בתחילת ספטמבר אותה שנה, עברה זאבלוטוב לידיהם של הגרמנים הנאציים, והללו החלו בגזירות שונות על היהודים, עבודות כפייה, הגבלת התנועה בתוך ומחוץ לעיר. באמצע דצמבר 1941 נודע ליהודים על חפירת בורות בסמוך לעיר, ורבים מבני העיר ברח והסתתר ביערות ואצל מכרים נוצרים. וב 22.12 חסמו יחידות הצבא הגרמני בשיתוף עם יחידות אוקראיניות את דרכי הגישה לעיר, והחלו לרכז את היהודים בכיכר העיר, חולים וזקנים נרצחו במיטותיהם. כ 1000 איש שלא הצליחו לברוח, הוצעדו אל עבר הבורות ושם נרצחו, על אף גילויי התנגדות מקרב הנרצחים. חורף 1942 הביא למותם במחלות וברעב של רבים מבני הקהילה היהודית, אשר חויבה לשלוח כח אדם לעבודות כפייה במשקי הסביבה. ב 11.04.1942 התבצעה אקציה נוספת ובה נתפסו כ 400 מיהודי הקהילה ונשלחו למחנה

ההשמדה בעלז'ץ, יחד עם יהודים מכפרי הסביבה. לאחר מספר שבועות הועברו כמעט כל היהודים מזאבלוטוב לגטו בקולומייה הסמוכה, ורכושם נשדד. כ 250 היהודים שנשארו בזאבלוטוב לצורך עבודות כפייה, וארגון הרכוש היהודי למשלוח לגרמניה, נשלחו בסופו של דבר לשניאטין ולאחר מכן למחנה ההשמדה בעלז'ץ. זאבלוטוב הוכרזה כנקייה מיהודים – 'יודנריין'. חלק קטן מאחרוני היהודים הועבר לגטו קולומייה שם נספו כמעט כולם בינואר 1943, ורק בודדים מבני העיר שרד.
(רועי גולדשמידט)
מקורות:
פנקסי הקהילות, ב, עמ' 190-193
עיר ומתים: זבלוטוב המלאה והחרבה, תל אביב 1949.

ראהגלריה של זאבלוטוב

אזור היסטורי-תרבותי: Eastern Galicia - Prikarpattia

פריטים רלוונטיים לקהילה

כותרת	סוג הפריט	שנה
"Arkusze ewidencyjne" i wykazy Zarządów stowarz...	אינדקס מהארכיון המרכזי לתולדות העם היהודי	1930
"Arkusze ewidencyjne" i wykazy Zarządów stowarz...	אינדקס מהארכיון המרכזי לתולדות העם היהודי	1930
"Arkusze ewidencyjne" i wykazy Zarządów towarzy...	אינדקס מהארכיון המרכזי לתולדות העם היהודי	1930
"Arkusze ewidencyjne" stowarzyszeń żydowskich w...	אינדקס מהארכיון המרכזי לתולדות העם היהודי	1924
"Budżet gminy żydowskej w Zabłotowie na r. 1932".	אינדקס מהארכיון המרכזי לתולדות העם היהודי	1931
"Budżet gminy żydowskej w Zabłotowie na r. 1934...	אינדקס מהארכיון המרכזי לתולדות העם היהודי	1934
"Indeks duplikatu księgi zaślubin z r.1937 izra...	אינדקס מהארכיון המרכזי לתולדות העם היהודי	1937
"Indeks duplikatu księgi zmarłych z r.1937 izra...	אינדקס מהארכיון המרכזי לתולדות העם היהודי	1937
"Indeks i duplikat Księgi zaślubin izraelickie...	אינדקס מהארכיון המרכזי לתולדות העם היהודי	1937
"Indeks i duplikat Księgi zmarłych izraelickieg...	אינדקס מהארכיון המרכזי לתולדות העם היהודי	1937

פריטים נוספים

Source URL: http://jgaliciabukovina.net/he/node/110747